

„ Határmenti együttműködés, Határon átívelő programok”

című előadás összefoglalója

Magyarország Miniszterelnöksége (ME) és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) támogatásával az NFM háttérintézménye, a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (KKK) a KözOP 3. prioritás „Térségi elérhetőség javítása” keretében készíti Magyarország hét határszakaszára a KözOP-hoz illeszkedő projektek határmetszési szakaszainak megvalósíthatósági tanulmány szintű feltárása, azok hálózati hatásainak vizsgálatát az egyes határszakaszokra vonatkozóan.

A munka azon szemléletmód szellemében zajlik, mely szerint fő cél a jelenleg egymástól elvágott határvidékek gazdasági-közlekedési integrációjának elősegítése – a vizsgált két ország közötti főbb közlekedési folyosók és az azokhoz kapcsolódó mellékúthálózat fejlesztési lehetőségeinek feltárásával, előkészítésével – oly mélységben, hogy a határvonal semmiféle fizikai akadályt ne jelentsen a két ország közötti bármely szintű, rendszerességű és célú személy- és áruforgalom számára.

Fentiek alapján a projektek céljai:

- Felmérni annak a hatását, hogy a valaha működő közlekedési vonalak helyreállítása hogyan hat a vizsgált térség jelenlegi forgalmi viszonyaira.
- Új, határ menti infrastrukturális kapcsolatok építése.
- A határ menti régiók gazdasági kapcsolatainak helyreállítása, a gazdasági „vérkeringés” beindítása.
- A határ menti kkv-k lehetőségeinek bővítése.
- A határ menti kulturális együttműködések és közösségi kapcsolatok erősítése, fejlesztése.

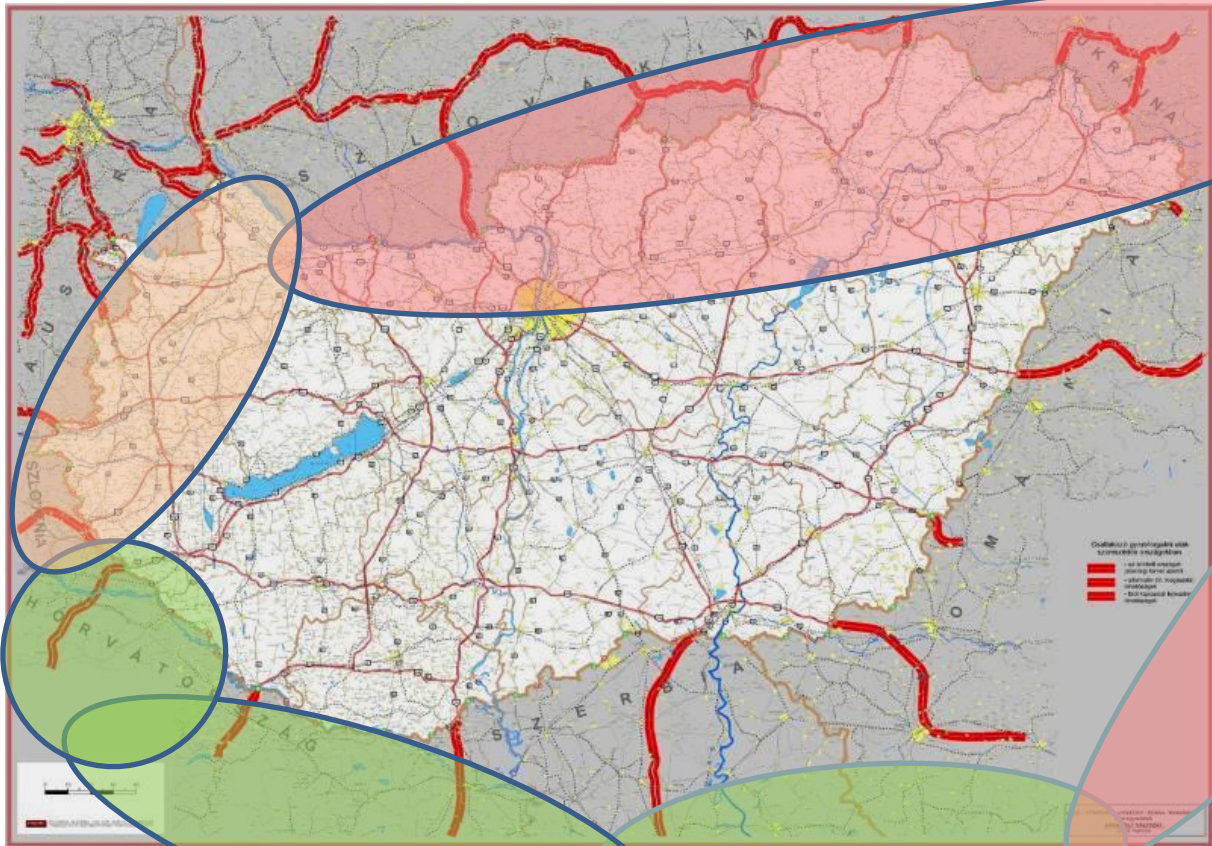
Közúti kapcsolatok sűrűsége az egyes nyugat-európai országhatárokon

német - francia határ	4 km
francia - luxemburgi határ	4 km
német - dán határ	3,5 km
belga - holland határ	2 km
belga - francia határ	1,5 km

Határmenti közúti kapcsolatok sűrűségének alakulása

Határ	Meglévő kapcsolatokból adódó sűrűség	Lehetséges új kapcsolatok száma	Lehetséges új kapcsolatokból adódó sűrűség
magyar-szlovák	27 km	58	8 km
magyar-ukrán	27 km	13	8 km
magyar-román	45 km	50	8 km
magyar-szerb	33 km	20	8 km
magyar-horvát	51 km	35	8 km
magyar-szlovén	13 km	19	4 km
magyar-osztrák	15 km	33	6 km

Az egyes határszakaszokra vonatkozó vizsgálat jelenleg különböző fázisban van. Előkészítés alatt áll az osztrák és az ukrán határszakaszra vonatkozó közbeszerzés, melyekre vonatkozóan Támogatási Szerződéssel rendelkezik a KKK. Folyamatban van a dél-szláv határszakaszok (szerb, horvát, szlovén) közbeszerzése, március hónapban várható az ajánlattevők jelentkezése.

forrás: Molnár László FŐMTERV Rt.

A magyar-román határszakaszra a magyar-szlovák határszakasszal egy időben, 2011. október 18.-án került megkötésre a TSZ a KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt. és a KKK között. A Vállalkozási Szerződést (VSZ) 2012 júliusában kötötte a KKK a nyertes UTIBER-FŐMTERV Konzorciummal. A tervezés befejezésének várható határideje: 2014. II. félév. Az egyes határszakaszok vizsgálata közül a magyar-szlovák határszakasz tart a legelőrébb, a tervezést a TRENCON COWI Kft. – UNITEF '83 Műszaki Tervező és Fejlesztő Zrt – UVATERV út-, Vasúttervező Zrt. alkotta „Határok nélkül konzorcium” készíti.

A tervezés főbb mérföldkövei:

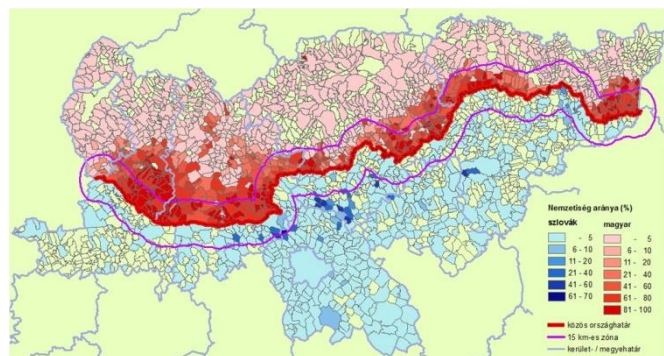
1. A teljes határszakaszra vonatkozó átfogó megvalósíthatósági tanulmány I. fázisának elkészítése a szükséges társadalmi-gazdasági vizsgálatokkal együtt, valamint kimutatásra kerül az összes szükségesnek vélt beavatkozási helyszín prioritizált listája.

2. A prioritizált lista alapján, szakmai egyeztetést követően kiválasztásra kerülnek a további (megvalósíthatósági tanulmány szintű) vizsgálatra javasolt fejlesztések.
3. Elkészülnek a kiválasztott fejlesztések projekt szintű, rész megvalósíthatósági tanulmányai, az országos főutak hálózati rendszerébe való illeszthetőségének vizsgálatával.
4. A megvalósíthatósági tanulmányok eredményeinek figyelembevételével elkészül az átfogó megvalósíthatósági tanulmány II. fázisa, amelynek része egy cselekvési terv javaslat.
5. Társadalmi, nemzetközi egyeztetés a cselekvési tervjavaslatról, annak véglegesítése, az átfogó megvalósíthatósági tanulmányterv közzlése.

A teljes tervezés során szükséges a vonatkozó kommunikációs feladatok elvégzése és tájékoztató anyagok elkészítése.

Jelenleg a 3. mérföldkövet keretében a részletes megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése van folyamatban. Az elkészült átfogó megvalósíthatósági tanulmány I. fázisa az Európai Unió kohéziós program szemléletének megfelelően, összközlekedési szemlélettel készült, ugyan a továbbtervezési feladat a közúti határkeresztezesekre korlátozódik, a tanulmány kitekint a közösségi közlekedési és kerékpáros fejlesztési lehetőségekre is, azokat összefüggésükben vizsgálja és értékeli. A tanulmány alapja a két ország között megkötött keretegyezmény. Szlovákia és Magyarország között 1956-tól fennálló határegyezmény korlátozta, hogy a helyi önkormányzatok kezdeményezésére határon átnyúló kapcsolatok jöjjenek létre, mivel eszerint a két ország között csak akkor lehetett útépitési munkát végezni, ha arról nemzetközi megállapodásban megállapodik a két fél. Az Európai Unió alapelveinek és a 1023/2011 Kormányrendelet szellemének megfelelően a két ország képviselőiben Völner Pál infrastruktúráért felelős államtitkár és Jan Figel' szlovák közlekedési, építésügyi és regionális fejlesztésekért felelős miniszter 2012. február 27-én, Pozsonyban megállapodást kötött a közös államhatáron átvezető közutak forgalmi jellegéről. A megállapodás 90 közúti kapcsolatot (melynek egy harmada meglévő) rögzített, melyet Magyarországon a 2012. évi XXIV. törvény törvényerőre emelte.

Az átfogó megvalósíthatósági tanulmány a felmért igények és tényezők alapján jellemezte a határ teljes szakaszán feltárt (összesen 103 közúti kapcsolat, melyből 13 új önkormányzati és tervezői) fejlesztési projekt lehetőségeket, ötleteket. A fejlesztések térségi és nemzetgazdasági szintű háttérének bemutatása úgy történik,

hogy arra a fejlesztések társadalmi-gazdasági

hatásainak elemzése is támaszkodik. A vizsgálat a teljes határszakaszra, a határ mindkét oldalán, megyei, kistérségi, és egyes kiemelt, a hatásvizsgálatban is alkalmazott mutatók tekintetében települési szinten 2x15 km-es határövezetben készült.

Jelen átfogó megvalósíthatósági tanulmány megállapításai (hatékonysági és kockázati sorrendje) alapján a KKK az általa a döntési folyamatba bevont szervezetekkel (ME, NFM, NIF, MK) és szakértőkkel kijelölte azokat a projekteket, melyekre a Vállalkozó a munkafolyamat következő fázisában ún. rész-megvalósíthatósági tanulmányokat készít a KÖZOP vonatkozó útmutatója szerint. A kiválasztott projekteket a Miniszterelnökség külügyi helyettes államtitkára egyeztetette a szlovákiai kerületek elnökeivel, és ennek folyamán megkezdődnek a szorosabb, részletesebb egyeztetési folyamatok az egyes projektek tekintetében. A szlovák-magyar határszakasz vizsgálatának várható befejezése: 2013 novemberére.

Az előadás az aktuális, a magyar-szlovák határon átnyúló projektek (pl. Komáromi-híd, esztergomi teherkomp, stb.) előkészítésének, megvalósításának bemutatásával zárul.

Budapest, 2013. június